

G. G. Tuiga

Uued laulud.

Tallinnas, 1901.

J. Bloomppuu kirjastus.

G. G. Luiga

Õied laulud,

Tallinnas.

J. Ploompuu raamatukaupluse kuluga trükitud

1901.

Дозволено цензурою. — Юрьевъ, 7-го Іюня 1901 г.

Типографія Августа Бушъ, Ревель.

Ar 901
Luiga

41002

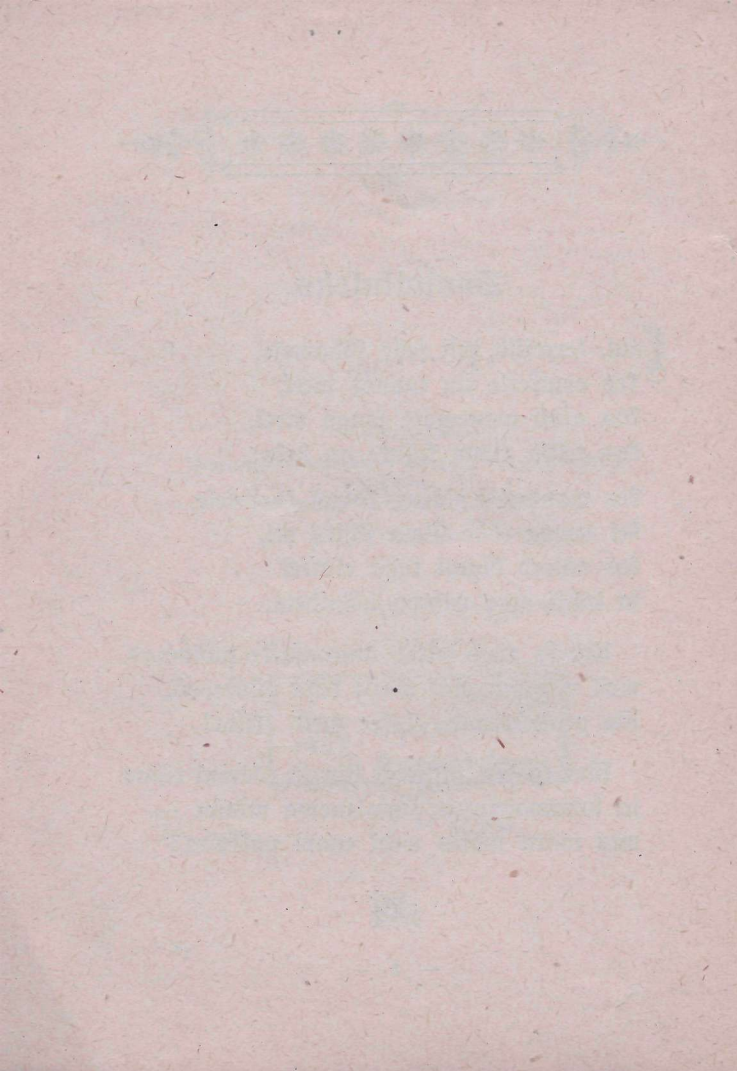
Soovituseks.

Aul, terwisid wii selle südamele,
kes emakeele ilu tunneb weel,
kus asub wanemate waga meel,
kus püha armu tuluke on hele;
kes wandund waenu kõigel kurjusele,
kel taewa tõde silma sihiks eel,
kes nõuab õigust taga eluteel
ja lahti oma rahwa hädadele.

Kui ka meid teised unistajaks hüüdwad,
meil nähtawamat wara kiita püüdwad,
siis püüdku nad, ei see meid eksita!

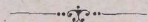
Meil ~~saad~~ tähtwad siin ju rõõmul rinna
ja lubawad meil õnne taewa minna —
mis wara wõiks weel enam pakkuda?

Esimene raamat.

Pühade häälend.

Uueks aastaks.

Saksa lauliku Karl Geroki järele.

Weil uueks aastaks wana Jumal
weel jäägu saatjaks armu wäes;
ta oma lapsi wanal ajal
ju saatis kange käe najal,
me tulewik on tema käes;
    meil uueks aastaks wana Jumal
    weel jäägu saatjaks armu wäes!

Uus õnn meil tulgu uueks aastaks,
wett küll Jehoowa kaewudes;
küll ta ka lume hanged kaotab
ja nurmel, niidul wälja laotab
meil wilja, rohthu külluses;
    uus õnn meil tulgu uueks aastaks,
    wett küll Jehoowa kaewudes!

Meil uueks aastaks wanad mured,
ei weel meil hingamise maa;

weel käime teed: pea paistab päife,
pea sadab wihm, pea weereb äife,
weel on meil waja wõidelda;
    meil uueks aastaks wanad mured,
    ei weel meil hingamise maa!

Uut lootust meile uueks aastaks,
noort rohtu weelgi kannab maa,
toob lilled meie aasadele,
weel tuleb linnuhääl, nii hele,
meid terwitama rõõmuga;
    uut lootust meile uueks aastaks,
    noort rohtu weelgi kannab maa!

Meil uueks aastaks wana usku,
siis wõit on kindel wõitlejal;
õnn sull, mu rahwas, küll sa jõuad
siin edasi, kui walgust nõuad
ja sõdid Jeesu lipu all;
    meil uueks aastaks wana usku,
    siis wõit on kindel wõitlejal.

Uut jõudant meile uueks aastaks,
uus leht meil eluraamatu;

säält jäägu ära wanad patud,
waen, wana, jaagu unustatud
ja wana wanne kadugu;
    uut südant meile uueks aastaks,
    uus leht meil eluraamatu!

Glumerel.

Glumerel usulaewas
sõidan selle ilma sees,
Kodurand mul kõrges taewas,
isamaja säääl mul ees,
sinna poole jätmata
sõuan mitme hädaga.

Laened tahtsid tihti lüüa
ümber minu laewufest,
tormid tahtsid ära süüa,
merde matta igawest',
sest et olin Issanda
lastnud minna magama.

Aga kui ma abi püüdsin,
polnud ial kaugel ta;
kui ma tema poole hüüdsin,
ei ta jätnud kostmata:
wahest tuult ta waigistas,
wast mind wee pääl talutas.

Nii mu laewal lootus lipuks
ja mu ankur Zeesu rist,
fui ka pörgu pääle tipuks,
ma ei kardä kadumist,
sest et laewas minuga
see, kes Issand üksinda.

H ä d a p u h u l.

Issand, Issand oh kui kaua
wiibid oma abiga!
Ahastus mul kaewab haua
ja ma lõpen murega,
ju ma wäsin appi hüüdmast,
häda mind ei jäta püüdmast.

Silmad nutust tuhmiks jääwad,
jüda lõpeb ootega —
kas mu wiletsuse päewad
peawad kestma lõpmata?
Kas on taewas finni pantud,
et ei ühtgi wastust antud?

Ehk ma wastust küll ei saanud,
hüüdmist ma ei lõpeta,
sest sa oled töotanud,
finnitatud wandega:
„Last wõib ema jätta maha,
mina sind ei jätta taha.“

Issand, Issand! otsijale
anna ennaſt leida ſa
pööra minu poole pale,
kes ſind ootab waluga;
Issand, tõuſe üles aitma,
oma tõotusi täitma!

Suurel neljapäeval.

Teie eest", nii ütled sina,
kallis Issand Jeesus Krist;
„meie eest!" nii hõiskan mina
walju rõõmu hõiskamist;
meie ülekohtu eest
waewati sind, waga meest;
meie eest sind pandiks müüdi,
et sa kaotaks meie süüdi.

„Teie eest!" Oh magus kõla,
kallis taewa kingitus!
Meie eest ja maksid wõla,
õndsus on me pärandus;
õigeks teed ja patuseid,
kes wõib huffa mõista neid?
Kes meid tohib surma panda,
kui sa tahad elu anda?

Wajuta mu südamesse
seda sõna „teie eest",

et ma ilma tühjusesse
ei lääks kõrwal elu teest;
ja kui kufun kõndides,
wääratan weel nõtruses,
mind see sõna tõstku jälle
ülesse su armu sülle.

See mul olgu tunde täheks,
fui mind kohtu kutsud sa,
et ma nende hulka läheks,
kellel ütled armuga:
„Tulge, wõtke eluweest,
wõtke muidu! Teie eest
olen mina maksnud hinna,
tulge sisse taewa linna!”

Juurel reedel.

Saksa kiriku lauluraamatust G. G. Somburgi järel.

Jeesus, minu eluandja,
minu surma surmaja,
minu karistuse kandja,
minu wõla tasuja,
surma sisse läksid sina,
et wõiks elu saada mina:
sest sind tänan lõpmata
tuhad, tuhad korda ma!

Sina kuulsid kannatlikult
naermist, teotust, pilkamist,
wõtsid wastu rahulikult
sõimu, hoopä, sülgamist;
sina siduda end lasksid,
et mind waest ja wabastaksid:
sest sind tänan lõpmata
tuhad, tuhad korda ma!

Sina andsid oma keha
armetumalt haawata,
et mind wõiksid terweks teha,
patu=haawad paranda;
et ma päriks õnnistuse,
kandsid ja kõi needust ise:
sest sind tänan lõpmata
tuhad, tuhad korda ma!

Patused su selga pandsid,
naerukuube purpurist,
fibuwitsa krooni kandsid,
auu Issand, Jeesus Krist,
et mull' elukrooni saata,
pulma kuuega mind katta:
sest sind tänan lõpmata
tuhad, tuhad korda ma!

Piinajatele sind müüdi,
et mind ostaks põrgu wäest;
sulle anti wale süüdi,
et mind päästaks kohtu kääst;
rõõmuta ja ristis poonud

ja mul seega rahu toonud:
sest sind tänan lõpmata
tuhhat, tuhat korda ma!

Sa jõid ristil sapiwiina,
et ma taewa õndsust jooks,
kandsid hirmsat surma piina
et mull' seega elu tooks;
et mull' kõik saaks andeks antud,
sai kõik süüd su pääle pantud;
sest sind tänan lõpmata
tuhhat, tuhat korda ma!

Minu uhkust ja mu kõrkust .
maksid sa, jäid madalaks;
sinu surm mu surma-nõrkust
muudab mulle magusaks;
minu auuks saab su häbi,
julgust saan su hirmu läbi:
sest sind tänan lõpmata
tuhhat, tuhat korda ma!

Nüüd sull', Jeesus, annan tänu
tuhhat kord ma südamest

sinu waewa, walu, jänu
ja su ahastuse eest,
et sa süüta surma läinud,
tuhatfordsset häda näinud
ja nii kallilt päästnud mind,
igawest' ma kiidan sind!

Õlestõusmise-püha teretus.

Karl Gerofi järel.

Mis nutad sa? Nii kõlab armas hääl
Mariia kõrva lahkelt teretates,
ja rõõmu sära hiilgab palge pääl,
mis enne läikis nutu pisarates;
niisama kõlab täna mulle ka:

Mis nutad sa?

Mis nutad sa? Nii küsib mahe tuul,
mis pärast talve tuisku pehmelt puhub,
ja linnufene hüppab haljal puul
ja soe päike mure pilved lõhub;
ju laulab lõoke, hallik kohab ka:

Mis nutad sa?

Mis nutad sa? Oh, läbi filmavee
sa usus taewa aedniku pääl waata,
kes käib siin jala läbi lillede
ja sindgi tahab paradiisi saata,
sull', närtsin roosikene, hüüab ta:

Mis nutad sa?

Mis nutad sa? Kas on su Issanda
see kuri, petis ilm sult ära wõtnud?
Oh waata üles, kangel pole ta,
sest auuga on ta hauast wälja tõtnud,
ei üksigi uks wõi teda pidada. —

Mis nutad sa?

Mis nutad sa? Kas ilm sull' haawu löi?
Ka Jeesu hauda peeti pitseriga
ja kurjus wahid haua äärde löi —
ta tõusis siisgi, ja ei saanud wiga.
Küll Jumal tänapäew teeb imet ka.

Mis nutad sa?

Mis nutad sa? Sind rõhub patu süüd?
Su hinge pääl kui kivi koorem lasub?
Waat', patt on Jeesu hauda maetud nüüd,
kõik meie wõlad Talle weri tajub,
nüüd leiab waene süda rahu ka.

Mis nutad sa?

Mis nutad sa? Sind waewab walu, piin?
Sul on siin osaks rasked hädaohud?
Oh waat', kui armsast' tõuseb päike siin

nüüd pärast suure reedi surma kohut!

Sa palu, usu, looda, armasta —

Mis nutad sa?

Mis nutad sa? Kas nutad künka pääl,

kus sinu armas puhkab haua süles?

Ta muldne ihu üksi magab jääs,

ta suremata hing, on lendand üles,

ka ihu võtab Jumal ärata.

Mis nutad sa?

Mis nutad sa? Lääb aeg sull' igawaks?

Kas igatsed siit võõrsilt koju minna?

Waat', et sull' armust aset walmistaks,

läks Jeesus Isa juure taewa linna,

pea paned reisikepi maha ka.

Mis nutad sa?

Mis nutad sa? Jah, Issand, häda sees

su sõnas hiilgab kallis troosti sära;

ja sõõn ma leiba siin küll filmavees,

sääs pühid palgelt pisarad mul ära

ja ingli kanded hüüdwad rõõmuga:

Mis nutad sa?

G e l i a s .

Dumalamees truu ja wahwas,
felle hinges walu keeb,
nähes, kuda sugurahwas
ise-endal otša teeb
püha käsü naeruks pandes,
Paali orjaks ennast andes,
käies hukatuse teel
ja sest rõõmustades weel.

Waimu mõõgal fina wõitled
tõe eest ilma hirmuta,
tighedust ja julgelt sõitled,
kurjust nuhtled armuta;
kõrbesse siis ennast peidad,
säääl Jehoowa ette heidad,
paastudes ja palwega
rahwal abi otsid sa.

Aga sinu hinge püüdwad
wihamehed wägisi,

tülitelijaks sind hüüdwad
Israelis hulgani,
rahwa waenlaseks sind peawad,
igapäew sind ära neawad,
tõendawad, kui sureks ja,
leiafs rahu isamaa.

Jumalamees truu ja wahwas,
julguft ära kaota!
Pimeduses pöörleb rahwas
tõtt ei taha tunda ta,
hufatus ta üle woolaks,
kui ka findgi poleks soolaks
ja ta kaoks armuta,
nüüd — kes teab? — ehk päästad ta.

Uspuhastamise päeval.

Mul ahastuses õhkas hing
ja süda hoigas walus,
mul oli kaelas jurma ling
ja patu kammits jalus,
ma olin eksind eluteelt
ja pidin ära heitma meelt,
ei teadnud nõuu, ei abi.

Ei tunnud elust õnne ma,
ei maitsend õõsel uni:
kõik päew kui unes olin ma
ja haige hommikuni;
ilm pakkus rõõmu karikat,
kui huuled seda maitšivad,
siis pööritas sees süda.

Kui aga kuulsin kutsumist:
„Et tulge minu juure
kõik, keda maha muljub rist
ja keda koormab mure,

ma saadan teile hingamist
ja annan elu, õnnelise,
ning parandan kõik puudust."

Siis õiget elu aimas hing,
siis vabadust mull' anti,
mu kaelaft võeti surma ling,
mu rinda rahu pandi.
Kristus on minu kuningas,
ta surma väest mind vabastas
ja mõistab õigeks armust!

Laps magab.

Karl Gerofi järele.

Laps magab, wanemad, miks nutate?

Ta magab mureta.

Täis õnnist rahu on ta näoke,

fui tahaks ütelda:

„Üks armas osa on mull antud,

fui rahuwoodi mind sai pandud.“

Laps magab nüüd.

Laps magab, mängust sai tal himu täis
ja jookstust wästs ta,

need kannikesed, mis ta katsmas käis

ja hoidis hoolega,

see raamat, kust ta palwet luges —

fõid ununud, ta woodi pugus:

Laps magab nüüd.

Laps magab; lõbus oli elu tal

ja tema osa hea,

fui hallikas, mis roofi põõsa all

käib läbi lille rea;
ei tunnud ta weel mure-nuttu,
ka wiimne wõitlus lõppis ruttu:

Laps magab nüüd.

Laps magab; õndsast' jäi ta magama
siin Jeesu sülesse:
ta süda oli ilma patuta,
ei surm tall' kahju tee,
sest süüta meel ja waga elu
wiib ära surma woodilt walu.

Laps magab nüüd.

Laps magab, ei saa üksigi ahastus
tad kätte kirsku sees,
kes teab, kui mõni kuri kiusatus
tad oleks ootnud ees;
ei tee nüüd talwe külm tal wiga,
ei juwe palaw päike liiga;
laps magab nüüd.

Laps magab waikses woodis magustast',
öö türest' mööda läeb
ja õnnis hommik tuleb usinast',
oh rõõm, mis film siis näeb!

Kes abi andis Jairusele,
toob kinnitust te südamele.

Laps magab nüüd.

Laps magab, wiimast kord weel anna suud,
ta suul, mis kahwatu;
oh ema süda, walus lõhkenud,
sind Jumal trööstigu!

Nüüd, lapsed, mingem lauldes teele,
kui õeke lähleb teie eele. —

Laps magab nüüd.

Laps magab, oh ja hea karjane,
ta on ju sinu tall,
ta võta hellast' oma sülesse
ja hoia tiiva all,
ta hauda võta armul kaitsta,
et ta võiks magust rahu maitsta:

Laps magab nüüd.

Isa Jumal.

See Jumal, keda minu isa kartis,
see peab ka minu Jumal olema,
ehk tuleks tuhat kitsikust mu kätte,
ei taha mina temast lahkuda.
Kuuskümmend aastat on ta heldest' hoidnud
mu isa okasrikkal eluteel,
ka ise olen ma ta truudust maitsnud
ja tean, et see pole lõpnud weel.

Meil tihti olid salved aidas tühjad
ja mõnikord ei teadnud emake,
mis ta küll oleks mõinud patta panda,
et rooga valmistada lastele,
ei kuulnud siiski nurinat, ei nuttu,
ei kästud ial meid minna kerjama,
ei õpetatud mõõrast wara nõudma
ja — nälga ial me ei tunnud ka.

Kui oliwad meil tulnud rasked tunnid
ja häda kippus kättema üle jõuu,

kui astus isa kurvalt tühja aita
ja nägi, et ei hakand üfsggi nõuu,
fiis mütsi pääst ma nägin teda wõtawat
ja palweks käsa kofku panemat,
tad nägin märjil filmil üles waatwat
ja appi hüüdawat oma Jumalat.

See Jumal, keda minu isa kartis,
ei jätnud ial teda kuulmata,
ja ähwardas meid tuhatfordne häda,
ta tuli tuhat korda abiga.
Kui käijsid kõrgel kurwastuse laened,
meid mere põhja matta tahtsiwad,
fiis juhtis Jumal nõnda nende käiku,
et nad meid rahu randa uhtsiwad.

Nüüd olen ise reisikeppi kandes
ma isamajast kaua kaugel käind,
mu isa Jumal on mul hoidjaks olnud
ja teinud, et mu tee on korda läind;
ka fiis, kui jalg mul efsiteele sattus,
ta tõi mind armulikult tagasi;
ta on mind heldusega üle puistand,
mul pole puudu olnud ühtigi.

Küll tema truudus edasigi festab,
mis tõotas ta, ei see wõi wanfuda;
ta ise tahab mind ka awitada
et talle ustawaiks wõin jääda ma.
See Jumal, keda minu isa kartis,
see peab ka minu Jumal olema,
ja omal perekonnal päranduseks
ma tahan jätta selle Jumala.

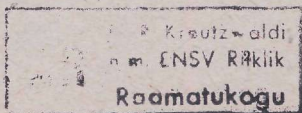

Teine raamat.

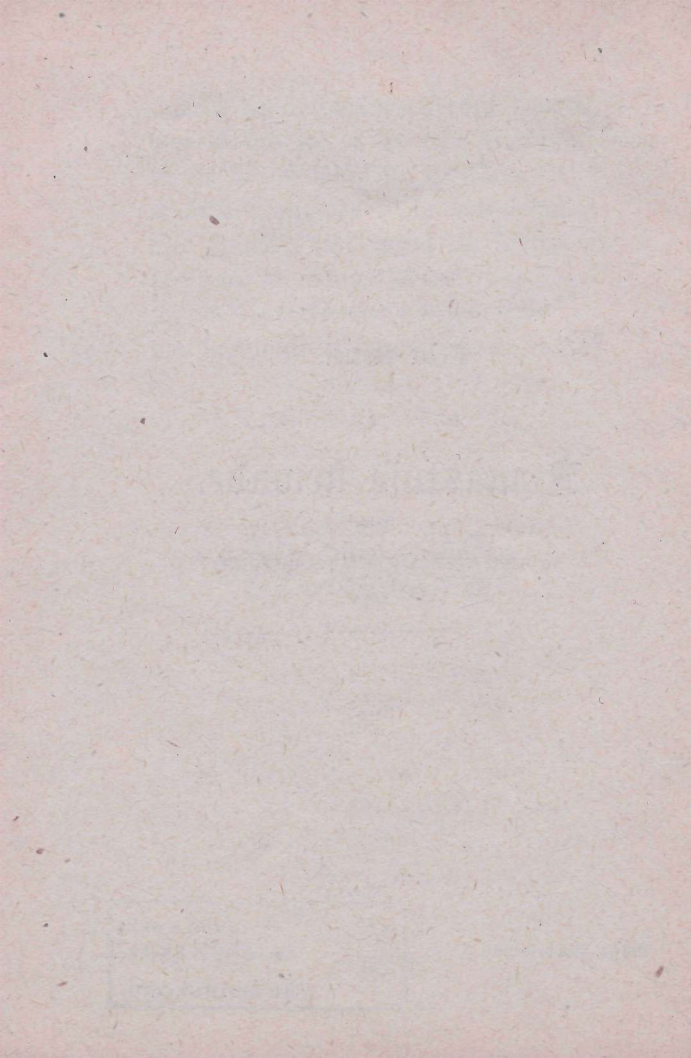
Armastuse kemade.

Suiga, ilued laulud.

M u a r m .

Šhoti lauliku Robert Burns' i järele.

Mu arm on õilme roosipuus,
mis lehkab lehekuul,
ja iga sõna tema suus
on ime magus luul.

Kui ilus oled ja mu eel,
nii hell on arm mu sees,
ma armastan sind, kuni weel
on mere põhi wees.

Kui kaljud kokku sulawad
ja kuiwab mere pind,
kui kuu ja päike kustuvad —
weel armastan ma sind.

Nüüd üürisejeks lahkun ma,
siis tulen usinast',
ei kümme tuhat wersta ka
mind keela tulemast.

Ärawalitule.

Sassa lauliku Goethe järel.

Käsi käes ja huuled huultel,
tõota truudust, armsam neid!
oota, kuni elu tuultel
sõidan teesid, tormiseid;
aga kui kord koidu kumal
tormi järel randa saan,
wõiks siis nuhelda mind Jumal,
kui ma säääl sind unustan.

Wõitu annab julge algus,
pool ju walmis on mu töö,
suur on mulle tähti walgus,
ainult argadel on öö.
Elaks laisalt ma su ligi,
mind weel mure paelus peaks,
kaugel walan palgehigi
ja teen wirgalt tööd su heaks.

Ju mul walmis kodurajal
waadatud see kohake,
kus me õndsäl õhtu ajal
kahel'si kord kõnnime:
Oja woolab wulinaga
oru põhjas waikseste,
oja kaldal, puude taga,
seisab meie majake.

Ime lugu.

Tema teises laua ääres
õmbles usinalt,
teisel pool ma juttu westes
waatsin wagusalt.

Kümme ford ma waatsin kella:
aeg ju minna jäält;
kümme ford ma tahtsin tõusta
üles tooli päält.

Oli tooli põhi pigist?
Oli nõi'tud ta?
Mitte tõusta ma ei saanud
ega minna ka!

Paha nali.

Miina koerust kannatada
wõin ma lahke meelega:
teeb ta wallatusi sada,
ei ma siisgi pahanda.

Uga peaks ma õhtu hilja
mööda minnes nägema,
et mu Miinake kord nalja
teeb ka teiste poistega —

uuh! siis poleks enam mahti
taltjutada südant sees;
päris pagan oleks lahti,
ma ei teaks, mis ma teeks!

Sina ja mina.

Sa oled fibuwitsja pöödsas
Hoorebi laanes kaswamas:
sul üle okste, madalate,
on laotud kaunis õie kate,
su palgel õitsewad
ka iluroosid, õrnemad.

Sa oled fibuwitsja pöödsas
Hoorebi laanes kaswamas:
küll särab tuli sinu silmast,
kuid püha tuli teisest ilmast:
su hinge puhtuses
on terve taewas hiilgades.

Ma olen waene poisikene,
kes wõõrsil karja hoidemas:
küll ihkab hing su ligi minna,
kuid sala hüüd käib läbi rinna:
„Üks püha paik on see,
jää seisma, ära ligine!”

Dumalaga.

Dumalaga! Caewas teab,
kuhu wiib mind tee,
aga sinust ta mind peab
wiima kaugele.
Et ei teele minnes ma
pišaraid wõi pidada —
anna andeks mull'!

Pole roosi põõsa all
ial me istunud,
juwe õõl nii ilusal
õnne maitſenud,
ainult walu järgeste
teine teisel tegime —
anna andeks mull'!

Et ei wõi ma ialgi
unustada ſind,

et ka wõõrsil waguſi
tuksjub ſull' mu rind,
et, kui káin ma káugel teel,
ſinu juures hing ja meel —
anna andeks mull'!

U h k e .

Sa sõprust ära paku mulle!
Ma pole waene kerjaja,
kes see eest tänu annab sulle,
et palu' si tal jagad sa.

Ma terwet südant sulle annan,
sult terwet südant tahan ma:
kuis armastust ma hinges kannan,
sa wasta armastusega.

Ma pole umbne unistaja,
kes segaselt sull' soniks nii:
„Ei wastu=armastust mul waja,
ma armastan sind muidugi!“

Ei! siin meil wana seadus maksab:
„Silm filma, hammas hamba eest!“
See armastust wast hoida jaksab,
fel armastus keeb südamest.

Nii palju, kui ma su käest nõuan,
nii palju ma sull' pakkunud:
nii väga armastada jõuan,
kuis tahan olla armast'tud.

Ma kingitust su käest ei taha,
ei ihka ilma midagi,
kuid wisata ei wõi ka maha
ma oma hinge tundmuksi.

Ja kuis ka rinnas möllab valu,
et pean sinust lahkuma —
ei wingudes ma armu palu,
ma pole waene ferjaja!

Ü ö.

Dö pimedas wingub tormi häääl,
paks pilw katab taewa alust,
kepp pihus, käin ükfinda maantee pääl
ma taga aetud walust.

Oh neid, minu elu, mu õnn, mu arm,
su film on küll soe ja waga,
aga süda su põues on külm ja karm --
jää igawest' jumalaga!

Kuis närtšitas külmus su südame jeešt
kõik lootuse lilled mul ära,
kuis kaotasid, kastetud filmaweešt,
mu elu died kõik jära!

Ei edu nüüd ole mul ühelgi töööl,
ei rinnast kao põletaw walu . . .
ma ekšjn siin ümber kess tormisel ööl —
ja öö on kõik mu elu!

Wõlg.

Mu noorus närtsis nobedasti ära,
fui lillepung, mis puhkes õhtu eel:
öö fattis kinni tema õite sära,
ei saan'd ta koitu näha taewa teel.

Küll mõndagi on elu mulle annud,
mis ihata ei julgend lapse meel;
ka olen mõnda lootust hauda kannud,
mis furd nii ligi hülgas minu eel.

Ei rõõmusta ma sest, mis sain ma juba,
ei kahetse, mis pidin kaotama,
fui aga oleks kaebtust tõsta luba,
üht wõlga päriks elult wälja ma:

Ma seda hinge tahaks kätte saada,
kes Loojalt määratud mu saatijaks,
et wõiks tad otsatumalt armastada,
et tema armastus mind õnnestaks.

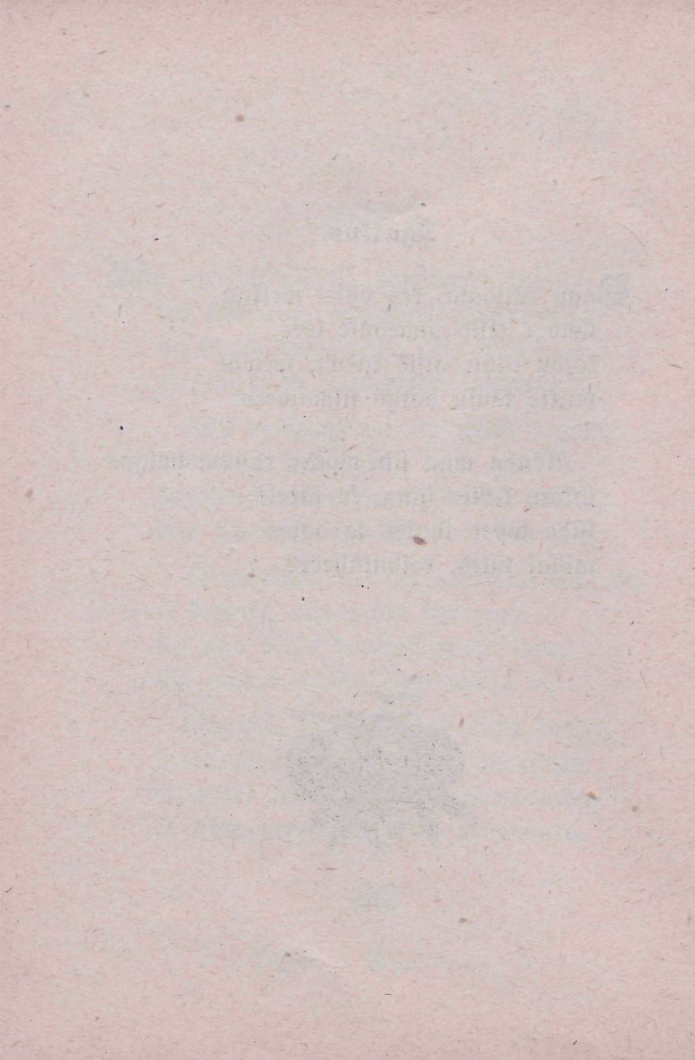

Igatsus.

Dagu rändaja, kes öösel metsas
üumber eksib pimeduse sees,
koidu tähte otsib taewa serwal,
päikse tõusu ootab filmavees:

Nõnda maa fiin wõõra rahwa hulgas
ihkan, kallid hing, su järele;
süda lõpeb ihates ja ootes —
millal tuled, koidutäheke?

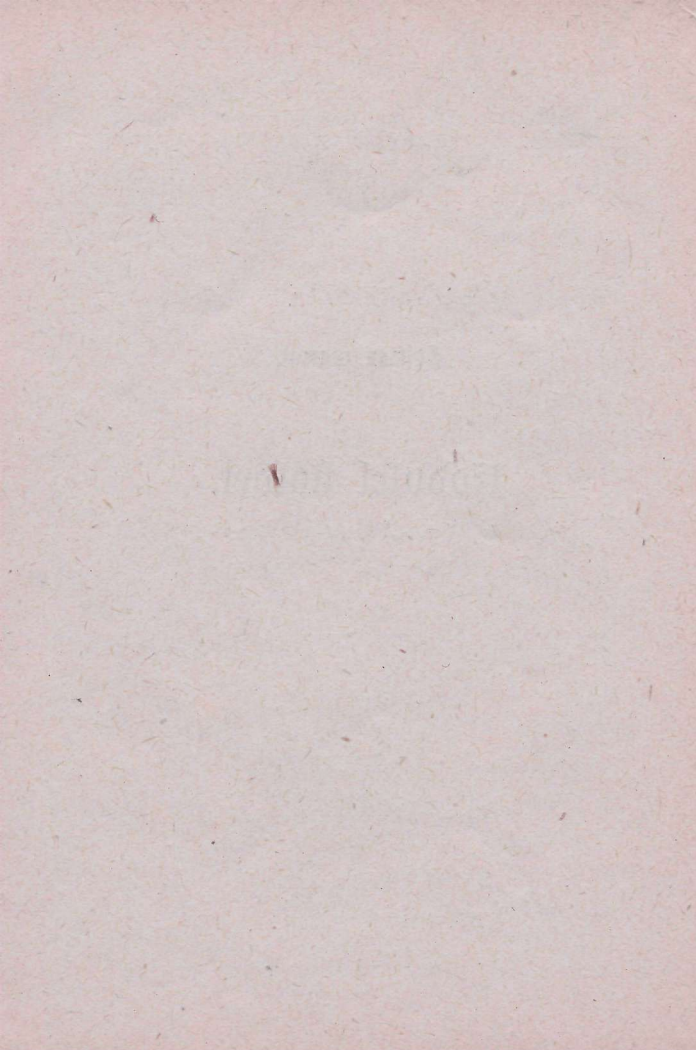

Kolmas raamat.

Kodusel koldel.

Lapsuke kätkis.

Küll käte ja jalgega sipled sa
ja suukest sead midagi ütleva —
oh, sindgi täidab ju igatsus,
kuid kuhu sa püüad? kus parem on? kus?

Pea kasmavad kangeks sul jalad ja käed,
sa ilmasse lähed, jääd mõndagi näed —
nii kaugele ometi ial sa ei saa,
kui igatsus kutsub — kus on küll see maa?

Pea rääkima hakkab su pisike keel,
kuid nutta ja süisgi, jah süisgi saad weel;
Ja ilmutab südame sooviõid suu —
neist vähe läeb täide, kõik tühja jääb muu.

Sa edasi püüad ja edasi läed,
sul raugewad jalad ja wäsiwad käed,

kui tardumas veri ju soonte sees
ja edasi püüad — mis on jää! siis ees?

Wast wiimaks saad aru, et kätkife
on ainus sõbralik paigake,
ja mulda — kui kätkisse uuesti — läed,
siis rahul on süda ja jalad ja käed.

Kallim koht.

Daimake naeratab magusalt,
fui ta mind tulema näeb,
Naimake häälitseb haledalt
nähes, et isa ju läeb.

Mis mul ka wõõrsil wõiks meeldida küll,
finni see sääl mind ei pea:
paremat paika, kui kodus on mul,
taewa all teist, ma ei tea.

Ulem on armastus.

Küll wähe on lapsel waja,
sest weike ta soowide ring,
aga armastust ihkab ta palju,
see järel tal jänuneb hing.

Ei ilmast weel laps saa aru,
tal tundmata mered ja maad,
aga armastust tunneb ta süda
ja mõistab, kes armastab tad.

Ei laps jõua tasuda seda,
mis teen ma temale hääd,
aga armastust annab ta mulle,
kui rõhub mu rinnale pääd.

• Oh õilmitse isamajas,
mu lapsuke kauniste,
siin armastus muld sinu juurtel
ja päike su õitele.

Ja kui sa kord ilmasse lähed,
hääd leida wõid paljugi,
aga enamat armastust saada
säält pole sul tõesti!

Hambawalu.

Meie Naimal hambawalu —
hambaid tal küll polegi,
aga seda suurem walu:
karjub, siipleb järjesti.

Kannata mu tütrekene,
wõta aegsast' õppida:
õid, mis hää ja kallis elus,
tuleb wõita waluga.

U u d i s .

Daimakene naeratades
tõusis täna hommiku,
tahtis uudist kuulutada,
tegi rõõmsast' lahti suu.

Uudis ütle mata kena:
Naimal hambakene suus,
weike, läikiv, lumiwalge —
kaltlemata üsna uus.

Esimesed kannikesed
põõsa warjus kewadel
pole ial säärašt rõõmu
teinud minu südamel;
ega ole helmekiwid
nõnda armsad filmile,
fui see weike hambakene —
kõigist ilusam on see.

Naima rikkus.

Naimake, ju wanemad on waesed:
ei meil pole kulda, hõbedat,
ei meil pole oma päristalu,
oma põldu ega heinamaad.

Ega oma Naimakest me katta
suuda sammeti ja stiidiga,
maiused ja kallid mängu asjad
jääwad sulle hoopis tundmata.

Aga armastada küll me wõime
oma kallist, kaunist Naimakest,
ega oleks kuninglikus kojas
armastatud jind nii südamest.

Naima kullast, hõbedast ei küsi,
päris mõisa pääl ei mõtle ta,
Naimake on õnnis ema süles,
hõiskab isa kae pääl rõõmuga.

H a i g u s.

Daimake haige, täis valu ta waade,
lõikab mul walusalt südamet;
kallistan teda, ta naeratab kurwalt
läbi läikwate pisar'te.

Lapsuke kallis, wõiks tulla su walu
kümne wõrra minu pääl,
kui aga sina sest lahti saaksid,
tahaksin kanda kõik meele hääl.

Õdesti, mul raskem on näha su walu
tundes, et aitma sind jõuetu ma. —
Taewane Isa, sul üksi seks wõimust,
oma laste pääl halasta sa!

Ära läinud.

Kuda nii tühjaks nüüd jäänud on toad!
Kuda nii wõdraks on läinud kõik paik!
Enam ei maitse mul joogid, ei road,
päew on nii igaw ja öö on nii waiw.

Tihti jään kuulama, hingamist jättes:
Eks see olnud just Naimekse hääl?
Wiist ta ju ärkas, nii mõlgub mul mõttes,
sipleb nüüd wallatult aseme pääl.

Aga siis tuleb mul meelde su ase
sügawas hauas, kus päike ei käi,
kirstu kaas sipelda sinul ei laise —
tühjaks, kui tühjaks nüüd tuba meil jäi!

Süäl on hää.

Küll olid armas mulle ja!
Küll oli raske lahkuda!
Mu süda kisti tükkideks,
mu hing jäi walust uimaseks.

Kui aga ainsa sõnaga
Sind tagasi wõiks kutsuda,
mu huuled kindlast' luttu lääks,
see sõna ütlemata jääks.

Ei, ei! ja ikka sinna jää,
kus oled ja, süäl on sul hää!
Mis ja küll sellest kasu saaks,
kui taewast maaga wahetaks?

Mul üli armas oled ja,
sull' taewa õndsust soowin ma,
toob lahutus ka silma wee —
ma lähen ford su järele.

Abikaasale.

Küll woolab mulla põuue filmawesi —
et woolaku ta ilma feelmata!
Ka Issandal siis pisar palget peši,
fui sõbra hana juurde astus ta,
kes mõib siis wanematel panna liaks,
et nutwad nad, kui laps neilt
  hauda wiiafs?

See laps, mis meie sülest hauda kanti,
meil oli päiksepaiste eluteel;
ta meile taewast armu pandiis anti,
tad nähes sulas süda, mõlkus meel;
ta oli maa pääl meie ülem wara,
me hinge rõõm, me kallis filmatera.

Ei mõinud ilm tal olla isamajaks,
ei olnud siin ta jäädaw kodumaa;
ta tuli mõdraks üürifeseks ajaks
ja pidi pea jälle lahkuma;

ta tõi meil palju rõõmu kaasa siia,
sest on meil raske teda hauda wiia.

Kuid hingaku ta ihu mulla süles
ja langegu ka pisar mullasse,
film waatab läbi pisarate üles
ja waatab usus üle haudade,
kus igawese elu hommik loidab,
jääb kaswab troost, mis kõi me
furbtust wõidab.

Sääb, jääb on pärislinn ja isamaja
me lapsel walmistatud walguses,
ja ial, ial pole enam waja
meil tema pärast nutta furwastes,
meil pole ial tarwis wäriseda,
et mõni õnnetus ehk haawaks teda.

Nüüd läbi taewa afna waatab tema
weel tihti igatsedes tagasi
ootes, mill' armast isa, kallist ema
ta foju tulema näeks wiimati,
siis hõiskades ta meile wastu tõttab,
meil teretades ufse lahti wõtab.

Kui käsi-käes siis Saalemisse läeme,
kus üksigi surm ei wõi meid lahuta,
siis tänu andes selgest' ära näeme,
miks laps meil pidi eele minema.
Oh õnnis tund! meil Issand wastu rühib
ja wiimjed pisarad meil filmist pühib!

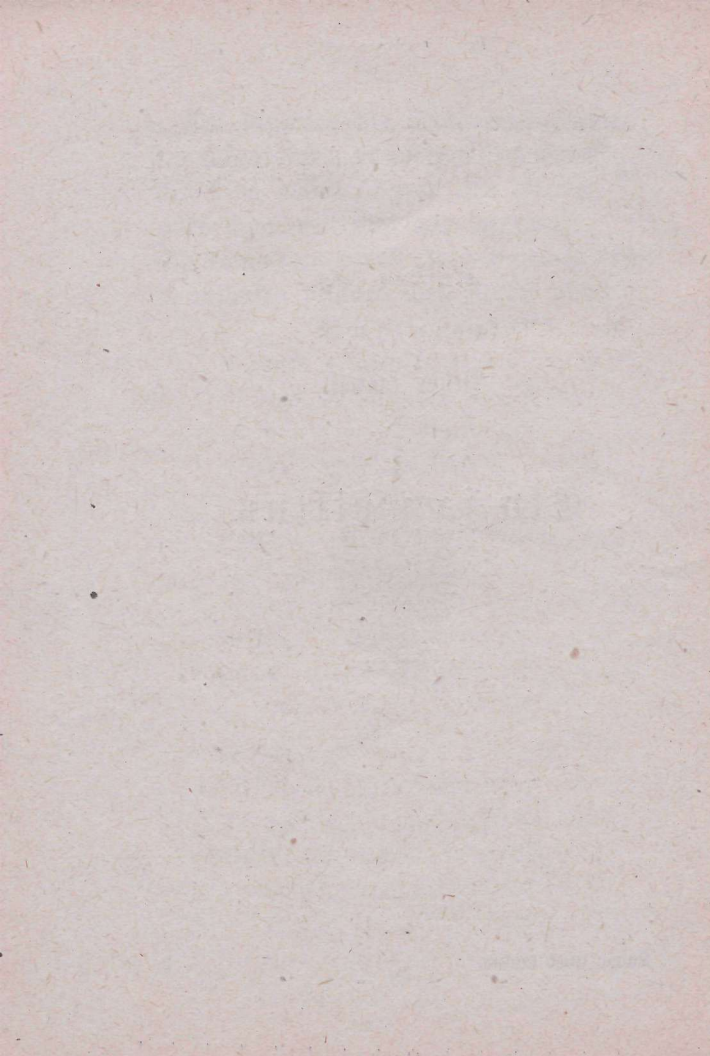

Yeljas raamat.

Elu ja mõistus.

Kuldne aeg.

Kui mõttekujutuse tiivad
mind minewiku laande wiivad,
mis mõnele kui tōot'ud maa:
säääl olla olnud kuldsed ajad,
ja weelgi hüüdwad unistajad
meil tagasi neid lõpmata —
siis seda iha ma ei tunne,
ei kaetse muinasaja õnne —
säääl kuldsset põlwe polegi:
see kuld on unenõo leidus,
see hiilgus õõ ja udu peidus —
hää, et ei tule tagasi!

Kui waatan ümber olewikus,
kuis kiirel sammul kasvab rikkus,
kuis edenewad teod ja tööd;
kuis hiilgwad salgad sõtta sõitwad,
auutähti werewäljal wõitwad
ja palgaks kiitus, helmewööd —

fiis kadedust mu hing ei tunne
ja ülendada jääraast õnne
ei suuda ial mu lauluhäääl:
fuld — nobe furja sünnitaja,
auuahnus — laastab õnne maja
ning tuhat wannet wõidu pääl.

Kuid kauge tulewiku wainult,
säält, säält on õnne põlwe ainult
ja fuldset aega otsida:

kui ajalaened hiljufesi
weel ihunud on inimesi,
et üks ei teist lää haawama;

kui paistab wabaduse päike
ja tema walgel suur ning wäike
tõtt nõuab armastuse wäes;
kui kõigil õigust jaetakse,
mis ühel kaalul waetakse —
fiis fuldne õnneae on käes.

See walutab mu waimus aga,
et — ehk sind nõnda ihkan taga —
mu silmad näha sind ei saa!
Kui kadedust on tunda luba,

siis taetsen ma neid põlwi juba,
kes sind fõrd saamad pãrime.

Kas oled kaugel weel? kas ligi?
Ei tea ma, kuid töõd ja higi
sa nõuad, et wõiks ilmuda.
See õnnis, kes ei nãe, ja usub
ning kindlas usus tööle asub,
et wõiksid ennem tulla ja.

Waenulik saatus.

Saatus nii waenulik, saatus nii paha,
kingitust sinu käest mina ei taha!
Puista su anded neil rüppe, kes lootwad,
kes, kui su pailapsed, õnne sult ootwad.

Mind pole hellitand pidud, ei joodud,
raudane käsi on minule loodud,
sellega wõitlen ja wõitluse wäest
wägijä andeid ma kirjutan su käest.

Olgu ööd uneta, rasked ka päewad,
mõnedgi rõõmud mul maitsemata jäewad —
jelle eest uhkelt pääd püüsti wõin kanda:
tänu ei wõlgne ma sinule anda!

Tõde ja wägiwald.

Tord tõde wägiwallaga
läks omis asjus waidlema:
kumb kummast olgu ülemaks,
kumb kummast saagu wanemaks.

Kui kaua küllalt waieldi,
siis wiimaks kokku lepidi:
üks wõtku omaks olewik
ja teisel jäägu tulewik.

Kui aeg nüüd asju harutab,
siis tõde ikka õigust saab,
fuid filmapilgul rusikas
on üksi otsust tegemas.

Chituse plaanid.

Norra lauliku Henriki Ibseni järel.

Wa mäletan veel, kui oleks see täna just,
kus lehes ma nägin mu esimest luuletust:
ma pingi pääl istisin ja mõelsin ja nägin und,
ma mõelsin ja plaanisid tegin —

oh õnnelik tund!

Ma ehitan lossi, küll tore peab saama see:
kaks tiiva, üks suur, ja teine neist weikene,
suur koduks saab suurele luuletajale
ja weike weiksele kenale neiule.

Plaan ilus ja tore küll oli mu waimu ees,
kuid kahjuks ma hiljem sääl segadust
leidsin sees,
sest meister sai mõistlikuks, loss aga
hulluks jäi:
suur tiiv liig weikene, weike veel lapitud sai.

Minu sugu.

Bene lauliku H. R. Schelleri järelle.

Mu suguwõsa minewikust
ei räägi ajaraamatud;
ei rööwiteel me püüdnud rikkust,
ei orjasid me pidanud,
sest kõik mu esiwanemad
liht talupojad oliwad.

Kus loodus ennast tunda annab,
fui wõõrasema rahwale,
kes usus ränka risti kannab
ju põlwest põlwe waikseste,
jääb Eesti kännust elusse
mu isa tuli ilmale.

Ta wara waeseks lapses jäeti,
fuid tormi ees ei hirmund ta,
waid wapralt tööle tõttas wäeti,
et rada omal raijuda:
wirf käsi, auusus, findel meel
tad saatsid hästi eluteel.

Ta rikkust mull' ei p arandanud,
fuid oma wapr a waimuga
on ta mind t oole  petanud
ja w dimeks teinud w ditlema,
et ma ei kartnud nooruses
ka elutormi iganes.

N uud isa mullas, aastad l ainud,
aeg mulgi minna hauasse —
ehk on meil kehvalt k asi k ainud,
fuid auu me alles hoidmise
ja talupoja sugu me
ei ole saatnud h abisse.

Eesti lapsed laias ilmas.

Käisin laialt mööda ilma
Eesti wendi waatamas,
paljugi säääl puutus silma,
millest süda walutas:
Waesus wendi raskest' rõhub,
rumalus neid paelus peab,
wiin neil õnnealust lõhub,
ebausk neid küttes weab.

Aga ast'sid nende ligi,
wenna arm su südames,
kulutasid kuuma higi
tõde teed neil näidates:
ikka mõni taim siis tärkas
waewa-külwist wiimati,
mõni patu-unesst ärkas,
walgust nõudis mõnigi.

Teisi leidsin õnne jüles
wõõral pinnal elawat,

uhked majad tehtud üles,
kallid riideid kandjad nad —
aga astund eksiteele,
et ei enam päästa jaa:
salganud nad emakeele,
unustand nad isamaa.

Kuuldes kodukeele kõla
selga sulle pöörawad,
waatwad wõõrdi üle õla,
fui neid wennaks nimetad;
wõõrast wiisi kõnelewad,
wõõrast kombet kiidawad,
wõõra wärdjaks ennast teewad,
emariippe salgawad.

Mõnda ööd ei ole uni
saanud minu filmile,
olen mõttes hommikuni
abi otsind haawule;
olen tunnud ahastuses
ennast nõuuta olema,
olen hinge kitsikus
furtnud, kaeban'd otsata.

Mõne korra tuuled kandjad
häält mu kõrwa, salalist,

hingewalu kuulda andsid,
hoigamist ja õhkamist.
Arwasin, et Eesti ema
leinab waeße lesena,
et on üksi jäetud tema
lastest maha abita.

Eha puna õhtu piiril
wõtjin eile waadelda:
ilus täht mull kuldseil kiiril
hiilgas säält, kus isamaa.
Oli mul, kui kannaks tema
kaugelt kodust terwisid,
nagu saadaks Eesti ema
temaga mull' sõnumid:

„Ei ma nuta enda pärast,
kui mind lapsed põlgawad,
wõrgitatud wõõrast särast,
oma kätkit salgawad;
ei sest tühjaks jää mu koad,
ei mu lauad lagedaks:
teised tüttred, teised pojad
jääwad ikka ustawaks.

Ja kui tuleb aeg mul heita
woodi wiimse unele,
kui mind wõetakse peita
minewiku mullasse —
oma laste filmawesi
kufub minu kalmule,
paneb oma laste käsi
tänupärga hauale.

Aga laps, kes ema salgab
tänamata meelega,
ema õnnistust see põlgab,
wannet osaks walib ta:
tema maja murdwad tuuled,
petlik tema õnnejärg —
teda kaebawad mu huuled,
tema pärast film mul märg!"

J o o!

Soome lauliku Olli Wuorise järel.

Kui Jumal lõikust õnnistab,
siis kõi, mis põld sul kaswatab,
ja wiinakööki too,
et ta säääl nõiakatlas keeks
maa pääle kalliks rõõmu weeks,
ja sina, sõber, joo!

Wiib hall ehk rahe wilja maast
ja on meil näha nälja aast',
siis lapsed karjugu!
Mis nende kisa kuulata?
Sa tõtta kõrtsi rutuga,
säääl, sõber, joo ja joo!

On sul üks ilus mullikas,
ehk wars, ehk pörjas kaswamas,
siis turule see too.
Küll kohta leidub rahale:

ja küsi wälja klaasite,
siis, sõber, joo ja joo!

Kui film sul päewast päewa näeb,
et koduelu huffa läeb,
kuis parandad siis loo?
Sa tead, kus armas kõrtsuke,
kus rõõmurohtu antakse,
sääl, sõber, joo ja joo!

Kui näed, et kalli kodumaa
wiin tahab ära uputa'
ja surmata me soo:
siis hüppa sisse üle pää
ja seda märga, mis nii hää,
sa, sõber, joo ja joo!

Waenelaps.

Ema nad matsiwad külmetand hauda,
isa, see kõrtsi läks, joojate lauda,
kodus ei leia ja leiba üht palakest,
tilgakest piima, ei pisemat kalakest,
tühi on kõht sul ja tühi on lapp...
Waenelaps, elu on sinule sapp!

Meelde ei tule sul rõõmulist mängi,
külma käes wäristes poed ja jängi,
tuul aga aseme õlgedes tuhiseb,
pragudest kambri ta keelmata wuhiseb:
katted on kõrtsis kõik wiimne kui lapp...
Waenelaps, elu on sinule sapp!

Tuba on pime ja õõ on nii kole...
Jsa ja hүүdšid? — Tal aega ei ole!
Jook on ju magus ja sõbrad ka keelawad:
„Surgu kes sureb! kes elus, need elawad!”
Janu on suur tal ja aeg on ka napp...
Waenelaps, elu on sinule sapp!

Miks nüüd nii haledalt hoigab su huule?
Üksigi ei kosta ja keegi ei kuule! —
Hommi ku tulekul tõuseb küll päikene,
jängis ei liiguta enam end wäikene:
filmad jäid lahti, kuid kangeks jäi keel...
Waenelaps, surm üksi halastas weel!

K u s ?

Saksa lauliku Heinrich Heine järele.

Kus saab wäsiind ränd'ja rinnal
pubkapaik furd olema:
palmide all lõune pinnal?
Kaskede all kodusja?

Kas mind kõrbe liiw ehk katab
wõõral pinnal jäljeta?
Kas mind kodu mulda matab
sõbra käsi leinaga?

Üks ta kõik! Mind warjab kena
Taadi taewas siin, kui sääl,
tähed furnu küünlatena
paistwad öösel haua pääl.

Aastasaja hanakõne.

Wiigem hauda aastasada,
pangem teda puhkama,
fiites wõime kuulutada:
tema lahkus auuga.
Tema teod ta järel käiwad,
palju hääd on saatnud need;
temast jäljed maha jäiwad,
näitma tulewikul teed.

Ta on uue elu tooja
neil, kes olid surutud:
palju walgust, palju sooja
on talt wälja woolanud;
tema löögid lõhkusiwad
hirmsad orja-ahelad,
mis siin rängast' rõhkusiwad
mõnda rahwast, mõnda maad.

See on tema suurem tegu,
üle teiste tegude,

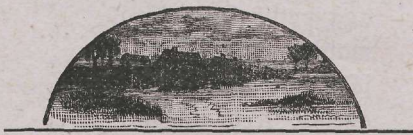

sest, kui seemnest, idanegu
õnneldõikus ilmale;
selle pärast nurinata
kõige pääle mõtleme,
mis weel jäänud tegemata,
jäänud teha teisele.

Raudsed kütked raius katti
aastasada hagaralt,
püüdis päästa pisematgi
suure surumise alt, —
aga petlik kulla sära,
mammon, ülekõhtune,
jälle wabadust wiib ära,
ahelaid teeb uueste.

Inimliku õigusele
aastasada ajas teed,
armastuse tegudele
äratas ta südamed, —
aga ei ta rahukoda
suutnud teha ülesse:
weelgi mõllab mõõk ja oda,
wend toob surma wennale.

Ei sind taha süüdistada
sellepärast siisgi me,
wana auuväärt aastasada.
et ei läind sul korda see.
Meie tänutähed näitku,
et su töö poln'd asjata,
ja mis poolikul on, täitku
sinu järeltuleja!

Viies raamat.

Looduse rüpes.

Kewade kutse.

Kui maeti mulda hella emake,
et pääd ei saa sa tema rinnale
nii panda, nagu lapsena
ja uinuda,
siis tule wälja halja murule
ja heida maha wärske rohusse:
sul lillerikas kodupind
on emarind.

Siin waata üles selge taewasse,
kuis on see puhas, sügaw, sinine,
just nagu waataks emale
sa filmasse;
siin pehme tuul su juuksid silitab,
su otsalt higi hellalt kuivatab,
kui pühiks ema käekesed
su filmist wett.

Siin lilled tafa liigutawad pään,
sull' õied saatwad õhku, imehään,
kui paneks ema musuga
sind magama;
siin kuuled okstes sala sahinat,
mis soowib sulle rahu magusat,
kui palwet ema sinu eest
teeks südamest.

Kuis olid õnnis ema rinna naal!
Kuis ilus, armas on sul kodumaal!
Kui jeda õnne tunned sa,
siis tunnista:
Mis hella emale jäin wõlgu ma,
sull', kallis kodu, tahan tasuda:
ma tõttan ihu, hingega
sind teenima.

Kewade tundmus.

Ilm on nüüd ehtes, kui selges siidis,
igal pool heliseb rõõmu häääl, —
peaks ma kurtma ja koti riidis
maha istuma tuha pääl?

Igal pool õilmetsew kewade ilu,
kõigile kaetud rõõmu laud, —
peaks ma kaebama elu wilu,
soowiks mul olema furnuhaud?

Kaebagu jõuetud, haiged, arad,
laisad, need kandegu süles käed,
minule paistwad ees kallid warad,
mind ei wõi kohuta kõrged mäed.

Wõidelda tahan ma, tahan püüda —
üks kord neid omana teretab film;
kellel on julgust, see tohib hüüda:
wapra päralt on kõik maailm

Täheke.

Kõrgeft taewast täheke
waatab alla armsaste,
waatab üle metsa, maa,
üle ilma, uinuva.

Tähti tahab ütelda:
„Maga, maga rahuga!
Kuni unes uinub ilm,
walwab taewast Jsa film.

Waene südä, weereta
tema pääl kõik mured ja:
tema teeb kõik targaste,
saadab rahu sinule.“

Õnnistaja ingel.

Tasa, tasa! waota finni silma,
kes ja oled wäsiind päewa tööl,
tasa — tasa jõuab läbi ilma
õnnistaja ingel waiksel ööl.

Astub waelemehe põllu ligi,
tõstab õnnistades üles käe:
„Siin su lootus, palwe, töö ja higi,
hommikul siit rohkest' rõõmu näe.“

Homme waeße silmad rõõmul näewad:
pääd on tõusnud kõrrel kõikuma;
ja ta ohkab, käed tal risti läewad:
„Issand, sinu arm on otsata!“

Hommik.

Maad pilkane pimedus katab,
öö vägi on murdmata weel,
ei koidu kiirekest näha
wõi filmad taewasel teel.

Sääl üle katuste kõlab
nii heledalt kuke hääl —
wist hommikut oodates temal
läks igawaks õrre pääl.

Kuid waihus pea walitseb jälle
ja pimedus pakku ei lää,
öö edasi festab; ei siisgi
laul kasuta kaduma jää.

Eks kuule, kuis teine ja kolmas
ju kostawad siit ja jäält, —
neil kõigil ju igaw on oota,
kõif ühes nõuus tõstawad häält

Oõ wiibib ja pimedus peatab:
ehk luffu jääb lauljate feel?
Ei jää aga! Puhkawad ainult
ja enam siis hüüawad weel.

Ja waata, ehk walgus küll wiibis,
ta tuli ja hommiku tõi!
Küll walitses pimedus waljult,
ta põgeneb, jääda ei wõi.

* * *

Mu laulufe, sinagi waitid
ja kaod, kus keegi ei tea —
oh kuulutaks sinagi seda,
et hommik on tulemas pea!

Haige linnukese igatsus.

Kaugel, kaugel — film, kas näed? —
taewa poole tõuswad mäed,
kõit ju kuldab nende harja,
misgi valgust jääb ei warja.

Kotkas waba õhu süles
nende ladwalt lendab üles
tõuswat päiksest teretama,
enam valgust omaks saama.

Kuid siin kaugel, kitsas orus
on kõik loodus kurb ja norus,
waba õhk ja päikse sära
kauaks, kauaks jääwad ära!

Küll ma mõistan loomu seadust,
küll ma tunnen seda teadust:

päike kerkib kõrgemale,
siingi paistab furd ta pale.

Uga oh, mind muljub mure,
kas ma enne veel ei jure,
fui mu ootus täide läeb
ja mu film siin päikest näeb.

Viimsed soojad suwe päewad.

Wiimsed soojad suwe päewad,
armsjad mulle olete
kui ju filmad kõigest näewad,
et on ligi sügise.

Kärmed käed kähku käiwad
nurmel, aias, lõikujel —
ja weel kallimad on päewad
nüüd, kui kenal kewadel.

Sest et pea päikest peidab
lumetooja pilweke,
walge furnu lina heidab
üle wilja wäljade.

Hingan siis nüüd õnne tundes
suwe õhku südamest,
Taewa Isal tänu andes
iga sooja päewa eest.

Lahke lapsepõli läinud
nagu kiire kewade,
rõõm ja mure, mis ma näinud,
nagu unenägu see.

Kui nüüd kortsu läheb pale,
juuks lääb hõbe karwale,
tunnen siis, et ligemale
nihkub, nihkub sügise.

Hga ei ma kurta taha,
et on elu lühike,
ega tööd ma wiska maha
õhates: „Mis maksab see!”

Kallimaks nüüd tundi pean,
fui wast päewa nooruses:
tagawara wähenes,
raasufesi hoida tean.

Sügisel.

Leht langeb lehe järele
puu ladwalt maha murule,
weel mõni üksik ülesse
jõi lipendama oksale.

Kuid sügisese tuulega
ei kaua needgi lipenda:
pea weerewad nad mööda maad
ja paljalt seiswad kase raad.

Mu noore-ea lootusi
aeg riisus nõndasamuti,
küll wõtab ta ka wiimsed weel,
sest kurb mu süda, kurb mu meel.

Talwe tulek.

„Kõik loodus peab surema!“

nii hüüdis tali vihaga,
külm põhja tuul maast üle käis,
kõik pandis paksu lume täis.

Siis waitis metsas laulu hääl
ja rohi tardus aasa pääl,
kõik lilled olid surunud maas,
wee pinda kattis kõwa kaas.

Kuid ära hõiska, talweke,
film petab, rõõm on warane:
nii fergest' kaduda ei wõi
see elu, mida Looja lõi.

Waid paksu lume kätte all
ja mulla pöues sügawal
on elu warjul waguši
ja naerab sinu teguši.

Kord tuleb, tuleb tunnike,
et lõpeb tali tuisune,
siis ärkab elu põllu pääl
ja metsas kõlab laulu hääl.

Linnuke talwel.

Tali walitseb waljusti murul ja mäel,
surub elu ja õitsemist karedal kael,
metsas oksjade pääl
waitind lauljate häääl,
üksik linnuke tuisu käes wärioseb jäääl.

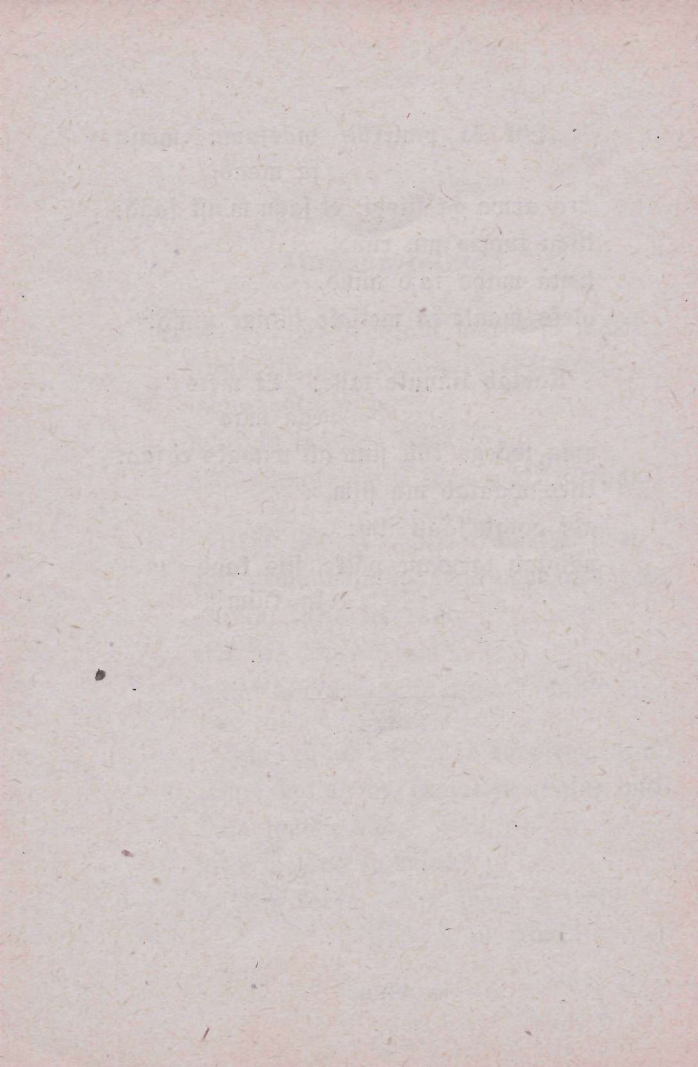
Üksik linnuke raagude warjule poeb,
ootes hüüab ja igawaid päewasid loeb:
„Millal tuleb see tund,
mis siin lõpetab lund,
annab ilmale elu ja kaotab und!“

Aga tali tad haugutab hooplemal suul:
„Sinu lootus on rumal ja tühine luul!
Sina jõuetu lind,
kuda wõidad ja mind?
Puhkan korra — ja enam ei tuisu
ju rind!“

„Eht ka paneksid mäsjama metsa
ja maad,
ära arwa ja siisgi, et jagu m'ust saad:
liiga tugew mu rüüd,
heita maha ta'd nüüd,
oleks maale ja metsale tühine püüd!“

Kostab linnufe talle: „Ei mets
ega maa
oma wäega küll sinu alt wabaks ei saa.
Üles waatab mu film,
abi ootab säält ilm:
paistab taewane päike, siis kaob
ka külm!“

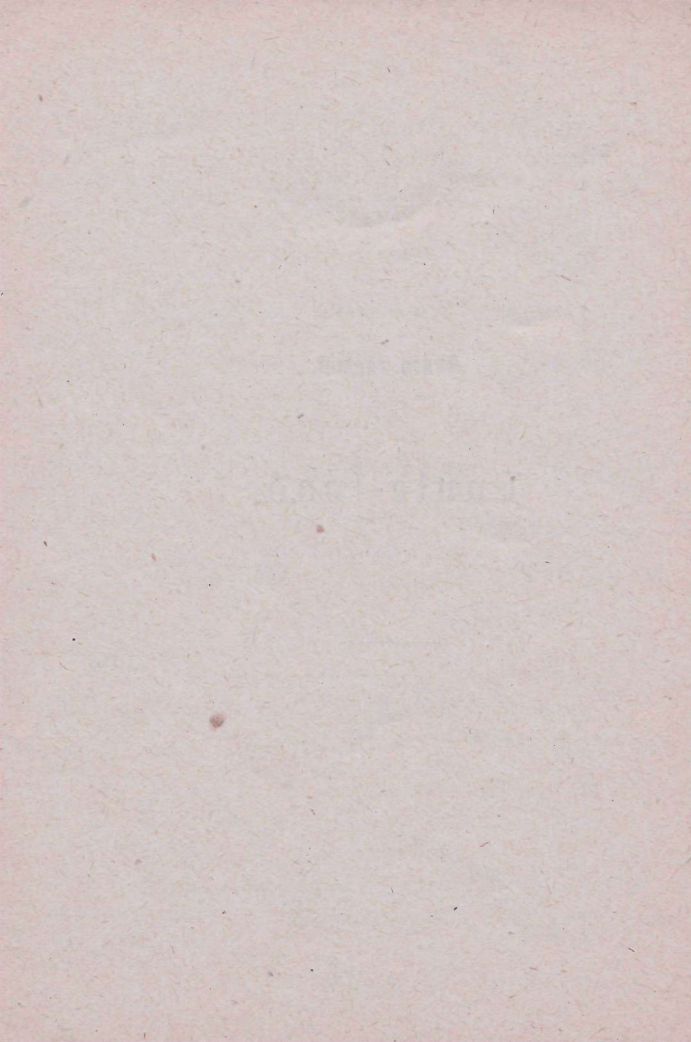

Õunes raamat.

Tuule-lood.

Kallis kiri.

Handi waeſes ſaunakeſes
halwa õle woodi pääl
hoigab haige wanaiſa,
ootab wiimaſt otſa jäääl.

Woodi kõrwal meeleheitel
poisikene põlwili,
filmad nutuſt nõretawad,
ahastuſes kaebab nii:

„Kuhu jäään ma waene, wilets
üksi wõõra ilmaſſe,
fui mu wiimne kaitſja kaob,
fui ſa ſuigud ſurmale!

„Iſa hingab ammu hauas,
mulda maeti ema ka —
kes mind, waeſtlaſt, waſtu wõtab,
wõtab toita, warjata?“

Tasa püüab taadifene
pääd weel tõsta õlgi päält,
wõtab kofku wiimse wõimu,
tõstab wärišemat häält:

„Ära nuta, ära kaeba —
waene laps ei ole sa,
keda sina isašs hüüdsid,
kasuisa oli ta.

„Päris isa elab alles,
wägew, rikas, kuulus ta,
helde ta ja armuline,
ikka walmis aitama.

„Minu pää alt leiad kirja,
kus on kindel tunnistus,
et sa kuninga poeg oled
šandi šauna uršifus.

„Aga kadedalt šind kiusab
wäga kuri waenlane,
tahab pärandušt šult petta
ja šind orjašs omale.

„Ainult šelle kirja waral
wõidad ja kõiš wastafed,

ainult selle kirja waral
leidad isa juure teed.

„Pea siis kinni kallist kirja,
täida kõik, mis käsib ta,
wiimati sa pead wistist
isa riigi pärima!“

Waikeks jääb nüüd wanakene,
kõnelemist jätab keel,
ainult käsi õnnistades
wiibib lapse kulmul weel.

Seda kätt laps tänulikult
huulte wastu pigistab
ega taha lahti lasta,
filmaweel ta'd niisutab.

Wiimaks tuleb meelde talle
kallist kirja wõtta ju,
tõmbab wanamehe pää alt
wälja — piibliraamatu.

Gurma sõit.

Su wara foidu walge eel
surm hüppab hobu selga,
tal rutt on taga kõigel teel,
täff tõttab tuhat nelja:
ta peab teise foiduni
maa läbi käima täiesti,
siit sõitma uuest' wälja.

Ei läbe jääda waatama
ta ilma ilu, sära,
ka pole aega kuulata
tal kaebajate kära:
tal ette antud kõrgemast,
fui mitu inimese last
ta peab tooma ära.

Waat', armastusel palawal
last hoiab hella ema,
et elutee lääks hästi tal,
ta usin hoolitsema,

surm aga astub usinast'
ja võtab kaasa kallist last
ning ära sõidab tema.

Tee ääres wana raugafe
nii õhfab haledasti:
„Oh, piinast päästjaks minule,
surm, ilmu waremasti!“
Surm kostab: „Pole aegagi
mul kuulda kõiki soovijä,“ —
läeb mööda usinasti.

Sääl uhke suure saali sees
hulk ümber pidu laua,
need hüüdwad: „Pidu peremees
meil elagu weel kaua!“
Kuid surm ta juure astub ja
tal ütleb: „Tule minuga,
pea leiad walmis-haua.“

Sääl saunas elab waene mees,
kes mitme lapse isa,
tad naene põetab filmawees
ja tõstab walju kisa.
Surm ütleb: „Miks mind sajatad?

Ma täidan käsku, kõrgemat,
ei nutt too elul lisa."

Ja ikka kiirul edasi
surm sõidab oma rada. —
Sääl wandel tõotab surmani
peig mõrsjat armastada,
siis naerateleb surma huul,
ta tõttab ligi, nagu tuul,
ja tahab saaki saada.

Sääl ihnuskael on ahnitsend
kõik eluaja raha,
ta piinab näljas ise-end,
ei wenda aita taha, —
surm tuleb, ütleb talle nüüd:
„Sa pane selga wiimne rüüd,
muu wara jääb kõik maha."

Sääl naene — üli armas ta
ja kuulus waeste-ilmas,
et kõiki walmis aitama,
kel walupisar filmas, —
nüüd soovib surm tal head ööd
ja käsib lõpetada tööd —
pea on ta mullas külmas.

Sääl on üks kange sõdija,
kes kõiki ära võitnud,
nüüd aga ilma jututa
siit surma seltsis sõitnud;
ja arst, kes teisi avitand
on ise surma saagiks saand,
tad pole teadus aitnud.

Ja ikka, ikka edasi
surm võtab kihutada,
et läbi sõita otsani
ta riigi laia rada:
kas olgu mäed ehk metsad ees,
kas seisku jõod ehk rabad wees —
ei või tad peatada.

Küll iga maja kiiresti
ta oskab üles leida,
ei mets, ei org, ei merigi
sind tema eest siin peida,
ta kedagi ei unusta,
ei anded teda meelita,
ei tema armu heida.

Ta tabas mõnda kurjalt teelt
ja kohtu ette kandis,

wiis mõnda ahastuse öölt
ja pidu lauda pandis,
kas hõel ehk waga, wana, noor,
kas walge mees ehk mustem Moor —
ta wiib, mis Kõrgem andis.

Kas neeger kuumal lõune raal,
ehk walgemehe sugu,
kas lapulane põhjamaal,
ehk wase karwa nägu,
kas kannab keegi purpurit,
ehk waesid sandi narusid —
ei surm sest pea lugu.

Ja kui ju õhtu tulemas,
surm kiirustab weel sõitu
ning ajab ööse pimedas
just nagu püüaks wõitu:
tal palju maad on kääa weel
ja peab sõitma uuel teel,
kus nähtakse uut koitu.

Don Ramiro.

Heinrich Heine järel.

„**D**onna Klaara! donna Klaara!

„palju aastaid armastatud,
„tahad sa mind huffa saata,
„halastust ei taha anda?

„Donna Klaara! donna Klaara!
„Magus on meil elu ilu,
„aga halv on hluas olla,
„kole külmas kalmu kambris.

„Donna Klaara! hõiska, homme
„teretab sind don Fernando
„altari ees, kui abikaasa, —
„kas sa mind ka pulma kutsud?”

„Don Ramiro! don Ramiro!
„libedad on sinu sõnad,
„libedamad, kui mu saatus,
„mis on kirjas taewa tähtis!

„Don Ramiro! don Ramiro!
„Puista oma muret maha!

„,Neiusid on ilmas palju,
„,meid on Jumal lahutanud.

„,Don Ramiro! Äravõitja!
„,wõitsid tuhat Moora rüütli,
„,wõida nüüd ka ise=ennast:
„,tule homme pulma armas.“

„Donna Klaara! donna Klaara!
„Jah, ma wannun, jah, ma tulen!
„Tantsida ma tahan su'ga:
„hääd ööd, mina tulen homme!“

„,Hääd ööd!“ Aken luffub finni,
all Ramiro õhkab, seisab
kaua weel, kui kiwikuju,
funi kaob pimeduses.

Viimaks pärast pikka wõitlust
päewa eest öö pakku lähed,
nagu firju lillepeenar
on Toleedo toreduses.

Uhked hooned, lahked losjid
walendawad päewa paistel,
firikute kõrged tornid
hiilgawad kui fullast küünlad.

Nagu meflaste sumin
kuulda kaugelt kella kõla,
armsalt tõuswad palwe laulud
kirikuteest taewa poole.

Aga waata, waata sinna!
Kirikust, mis keset turu,
tungib nagu laenetades
rahwast wälja suures salgas.

Sirged rüütliid, uhked naesed
sädendawad pidu riides,
heledasti hüüdwad kellad,
mahedasti mängib orel.

Aga keset rahwa rida
rändab lahti hoitud rada,
astub ehitatud noorpaar:
donna Klaara, don Fernando.

Tuhat silma jääb neid sihtwad,
Tuhat rõõmust häält neil hüüdwad:
„Õnn Kastilia neiu-päiksel!
„Õnn Kastilia rüütli ehtel!“

Kuni peiu kaja ette
weereb rahwas pikas rongis,

jääl siis algab pulma pidu
wana wiisi toreduses.

Rõõmsad mängud, sööma lauad
wahetuses aega wiitwad;
ruttu tunnid mööda läewad,
pime öö ju kätte jõuab.

Tulewad siis tantsu tarwis
jaali kofku külalised,
järawad kõik kirjus ilus
küünla-metsa tule paistel.

Don Fernando purpur-mantlis,
kuningas just kuldses ehtes,
Klaara nagu roosikene
õitseb walges mõrsja riides.

Kõrgel kohal, auu istmel,
keset teenijate karja
mõlemad nad maha istwad,
wahetawad armsaid sõnu.

Saalis kohab, saalis mühab
nagu meri tormi ajal:
pasunad ja pillid hüüdwad,
trummi hääled põrisewad.

„Aga miks, mu ilus mõrvoja,
„wahivad su wälgu-filmad
„ikka sinna jaali nurka?“
küsib rüütel imeks pannes.

„Eks ja näe, don Fernando,
„seda meest jääb mustas mantlis?“
Sõbralikult naerab rüütel:
„Ah, see on ju ainult wari!“

Aga wari astub sammu,
mees on näha mustas mantlis,
Klaara tunneb don Ramiro,
teretab tad põks'wal pöuel.

Tants on juba algand pääle,
rõõmsas ringis käiwad paarid,
kiirelt keerdelewad read,
pörand wabiseb ja kõmab.

„Heal meelel, don Ramiro,
„tahan tantsida ma s'uga,
„aga ööde mustas mantlis
„poleks tulema ja pidand!“

Terawasti, tardund filmal
waatab filma tall' Ramiro,

paneb k ae ta  imber  eldes:

„Ise k askiisid mind tulla!“

Tantsijate vidadesse
m olemad end keerutavad,
pasunad ja pillid h uudwad,
trummi h  aled p orisewad.

„Lumi walged on su palged,“
 itleb Klaara, hirmub ise.

„Ise k askiisid mind tulla!“
k olab kostus tumedasti.

K uunla tuled firendawad,
kiirelt keerdelewad read,
pasunad ja pillid h uudwad,
trummi h  aled p orisewad.

„J   k ulmad on su k aed!“
 itleb Klaara w arisedes.

„Ise k askiisid mind tulla!“
Edasi nad keerutawad.

„Las mind! las mind! don Ramiro!
„Surnu  ihk k aib suust sul w alja!“
J allegi seesama kostus:

„Ise k askiisid mind tulla!“

Põrand suitsseb, põrand õhkab,
wiilulite wibud käiwad,
nagu hullus nõiamängus
keerlewad kõid ümberringi.

„Las mind! las mind! don Ramiro!“
hüüab hääli hädaldades;
don Ramiro tumedasti
kostab omad keerud sõnad.

„Aoh siis mine Jumalaga!“
hüüab Klaara waljul häälel.
Waewalt on see sõna öeldud,
kadunud on ka Ramiro.

Klaara on kui taretanud
fülm ja furnu näoline:
minestus on õrna õie
warju riiki ära wiinud.

Wiimaks kaob udu kate,
wiimaks lööb ta filmad lahti,
aga uuest' imestuses
tahab ta neid finni panna.

Sest et terwel tantsu ajal
paigalt ta ei ole läinud,

peiu kõrwal ta weel istub;
rüütel palub muretsedes:

„Miks su paled kahwatanud?

„Silma sära nõnda tume?“ —

„Kus Ramiro?“ — — — küsib Klaara,
hirm tal hinge finni paneb.

Paksud woldid, rasked pilwed
ilmuwad nüüd peiu palgel:

„Ära uuri werist lugu,

„täna suri don Ramiro!“

Juudit Siimon.

Ungari lauliku Joseph Kiss'i järelle.

Sääl majas, kus juut Siimon elab
just iga aasta juhtus nii,
et leinakäigil furnuaeda
üks firstukene kanneti.

Kirst oli üli pisikene,
kolm waksa waewalt pikuti:
kui täna lapsukene sündis,
siis homme juba surigi.

Nüüd emand Juudit waatab juuksid,
mis pääd tal uhkelt ehivad,
need paksud, pehmed hiilgwad lokid
ta meelest kullast kallimad;
siis wõtab äkist' käärid kätte,
nad lõikab maha nutuga
ja wana auusa rabi ette
weel hilja ööse astub ta.

Ja ütleb: „Nad mu juuksid kiitsid —
siin lahkun ma neist juuksestest;

mu ilu rahwas imeteles —
ma nutsin ilu enesest.
Su film wõib tulewiku näha.
oh ütle, waga wanake,
kas ialgi mul ema rõõmuks
ei üksigi laps jää elusse?"

Siis pühakirja lugemiselt
jääb waatab üles waga mees —
Ja emand Juudit wabisema
lööb selle walju waate ees.
„Kas nüüd üht last ja ihkad? ifka
ei olnud see su ihaldus —
su kõige esimene, Juudit,
kus see on, ütle mulle, kus?"

Nii walge pole wärske lumi
fui kohkund naese nägu jääb
ja wärisewaid sõrmi waotab
ta kattedeks oma filmi pääl;
ta nuutsjub, nutab, hoigab, ägab,
siis kogeledes kostab ta:
„Oh, oma lapse olen tapnud
ma ise oma kätega!

„Ea isa walega mind pettis,
mind ekstituse sisse wiis . . .
Ma olin noor ja nõder neiu . . .
öö pime... waike... palaw... siis...
Ma kartsin teotust ja häbi —
oh hirmus õnnetuse tund!
Oh et ma isegi niisama
maa põhjas magaks wiimast und!”

Leht lehest pühad firjad läbi
nüüd otsib waikeelt wanake,
kuis lepitust weel oleks leida
nii üli suure patule.
„Oh tõuse, naene, tõuse üles
ja wiska seljast koti rüüd,
ei aita tühjad riide hilbud
sul kustutada jääraast süüd.

„Teistsugust tasumist siin tarwis,
mis oleks patu kohane,
kas on sul aga jõudu täita
üht tõotust, mis nii ränk kui see?
Siis kuule: patune ju musu,

sest sureb süüta lapsufe,
Juudit, sind kangeesti ma keelan
suud anda oma lapsese.

„Käi üksi, põlgtud, maha jäetud
ja tunne piina piirita —
ja kui su laps kord pulme peab
siis oled wandest waba ja.“

Säääl majas, kus juut Siimon elab,
nüüd pidu küünlad kiirgawad:
üks laps on jäänd, sest rõõmupühad
on nagu pulmad toredad.

Sest hõiskab isa rõõmsa suuga
ja kiidab lauldes Jumalat
ning ema kahwatanud näol
on jöena jooksmas pisarad:
küll tuhat kord ju palget wastu
ta wäetifest on waotanud,
küll ihkab armul suud tall' anda, —
kuid see on kangeest' keelatud.

See maja, kus juut Siimon elab,
on täna kurb ja nutune,
säääl afna riided maha lastud
ja tasa hilju käidakse,

šääł emand Juudit wäänab kása
ja hüütab ahastufega:

„Oh Jumal, kas ka selle lapse
ma pean surmas kaotama!“

Laps palub: „Ema, armas ema,
mul põleb pääs ja weri keeb,
ša anna mulle juud, mu ema,
ma tunnen, see mind terweks teeb.“

„Jää wait, mu kallis laps, mu süda,
ei wõi, ei tohi seda ma!

(Oh halastaja taewa Jsa,
mu walu pääle waata ša!)“

„Mu ema, armas emafene,
ma tean, ša annaks küll mull' juud,
fui poleks minu juufke haige,
nii palaw ja nii haawatud!“

See liig on kuulda Siimonale
ja wihastades mõirgab mees:

„Ša oled armuta ja tige,
šul, Juudit, kuri süda sees!

„Mull' räägiti ju ammu seda
ja räägiti weel enamgi,
kuis üks on tõši, teine wistift

on tõsi nõndasamuti.

Sa auutu naene, auutu ema,
hing roojast'tud ja ihu ka,
nii tõesti, kui see laps weel elab,
sind majast wälja wiskan ma!

Päew päewa, aasta aasta järel
nüüd oma soodu mööda käis,
see maja, kus juut Siimon elab
on jälle pidu rõõmu täis:
sääl tuleb kofku külalisi,
sääl auu ja hiilgus otsata,
sest naabri Naatan peab pulme
nüüd rikka maja tütreaga.

Ja teiste taga seisab argset
üks wana kerjus-naesuke —
küll tõugatakse teda nurka
ja lükatakse eemale,
ta tungib aga läbi rahwa
ja palub üli ärdaste:
„Mul kaunist, kallist mõrsjat näha
üks ainus fordgi lubage!“

Ja kui ta noorepaari juure
on teiste keskelt tunginud,

siis hakkab mõrvoja kaela ümber
ja annab tema suule juud.
„Mu laps! mu kallid tütar!“ hüüab
ja süda lõhkeb tema sees
ning elutumalt langeb maha
ta oma lapse jalge ees.

Laulud.

Wene lauliku N. Maikowi järelse.

Turul rahwa hulga ees,
päitse poole pöördud pale,
laulis pime wanamees,
nägu kortsus, furb ja hale.

Pime juba sündides,
wintsutatud elu waewast,
laulis tema üksines
wiimsest suurest kohtupäewast.

Maine ilm kõi tundmata,
taewa kohut tema kiitis,
wiimse päewa mõttega
oma hinge-ilma täitis.

Laulis, kui ju kuuleks ta
pasunat, mis pilwist hüüab,
tuld, mis jookseb üle maa,
patuseid kõi kinni püüab.

Kui ju tõlaks tõrwa ees
häda kisa, hamba kärin —
araks läks siis iga mees,
noort ja wana wõitis wärin.

Ja kui wakis wanake,
õhtas rahwas hirmu sunnil,
kõiki koormas mõte see:
kuda pääseks kohtu tunnil.

Uga waata, forraga
tuleb kõrtsiist tembutaja,
tantsu lugu tõmbab ta
lõõtsapillil nagu waja.

Rahwas saab kui elu täis,
jookseb kiirest' järgi talle,
tants ja naer ta kannul käis —
pime laulja üksi jälle.

„Oh ja neetud fergemeel!“
hüüdsid taadid tõreledes;
„ise jookswad laial teel
mao suhu märatsedes!“

„Ärge pandke pahaks neil,“
ütles wanafene ruttu:

„Jumal ise armust meil
kingib naeru, kingib nuttu.

„Leinalaul on tema kääst
rõõmulaul on tema anne,
kes neid kalliks peab, tõest',
see saab kätte taewa õnne.

„Sest kes laulu armastab,
selle hing on õrn ja puhas,
kaunist wilja kaswatab,
nagu lilled lehtmoad luhas.“

Tahkumine lauludest.

Mu hinge lapsed, mu laulud,
nüüd saadan teid ilmasse
ja enesel ärdaks lääb süda
teil waadates järele.

Need oliwad õndsamad tunnid,
kus üheskoos olime:
mu rõõmul te andsite mõnu,
mu kurbtust te kandsite.

Mul olete üli armsad,
teid kandsin ma südames
ja teie hääks kõik ma tegin,
mis juutsin iganes.

Küll pidu riidesse pannud
teid oleksin toredalt,
küll kallites kiwides, kullas
teid ehtinud säravalt —

Ei jõudnud! sest olen teid katnud
lihtlabase kuuega,

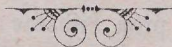

fuis taewa Jsa armust
meil annud kodune maa.

Weel enam ma olen püüdnud,
et oleks teil süda hää,
et oleks teil wiisakad kombed
ja mõistlik ning terane pää.

Kui keegi siis uhkuses wälja
teid kihutab kepiga,
et olete lihtsad, — muud kurja
ta siisgi teist öelda ei saa.

Mu südame lapsukesed,
siis minge nüüd ilmasse,
hääd teed! Küll Jumal teeb lahti
teil mõne hää südame!

S i s u .

	lht.
Soowitujeks	3
Esimene raamat. Pühade häälled.	
1. Uueks aastaks	7
2. Elumerel	10
3. Häda puhul	12
4. Suurel neljapäewal	14
5. Suurel reedel	16
6. Ülestõusmise püha teretus	20
7. Eelias	23
8. Usu puhastamise päewal	25
9. Laps magab	27
10. Jsa Jumal	30
Teine raamat. Armastuse kowade.	
11. Mu arm	35
12. Arawalitule	36
13. Jme lugu	38
14. Paha nali	39
15. Sina ja mina	40
16. Jumalaga	41
17. Ühke	43
18. Öö	45
19. Wõlg	46
20. Jgatfus	47
Kolmas raamat. Kodusel foldel.	
21. Lapsuke pätkis	51
22. Kallim koht	53
23. Ülem on armastus	54
24. Hambawalu	56
25. Audis	57

	lhf.
26. Naime rikkus	58
27. Haigus:	59
28. Ara läinud	60
29. Sää! on hää	61
30. Abikaasale	62
Neljas raamat. Elu ja mõitlus.	
31. Kuldne aeg	67
32. Waenulik jaatus	70
33. Tõde ja wägiwald	71
34. Ehituse plaanid	72
35. Minu jugu	73
36. Eesti lapsed laias ilmas	75
37. Joo!	79
38. Waenelaps	81
39. Kus?	83
40. Hastajaja hana kõne	84
Wites raamat. Looduse rüpes.	
41. Kewade kutsu	89
42. Kewade tundmus	91
43. Täheke	92
44. Önnistaja ingel	93
45. Hommik	94
46. Haige linnukese igatsus	96
47. Wiimsed soojad suwe päewad	98
48. Sügise	100
49. Talwe tulet	101
50. Linnuke talwel	102
Kuues raamat. Luule-lood.	
51. Kallis kiri	107
52. Surma sõit	110
53. Don Ramiro	115
54. Juudit Siimon	123
55. Laulud	130
Lahkumine lauludest	133

150

9090913

At 901
Luiga, G.

—◆ Bind. 30 Kop. ◆—